Muistio Valtiovarainvaliokunnan maatalousjaoston kuulemistilaisuuteen 16.10.2015 klo 8.00
Kirjallinen asiantuntijalausunto: METO – Metsäalan Asiantuntijat ry

HE 30/2015 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2016

Metsä- ja biotalouden toimintaympäristö

Vuoden 2016 tulo- ja menoarviossa valtion on haasteellisesta taloustilanteesta huolimatta edistettävä Suomeen sijoittuneen metsä- ja biotalouden liiketoiminnan kasvattamista hallitusohjelman mukaisesti. Toimenpiteet on kohdennettava strategisesti oikein siten, että tulo- ja menoarvion määrärahat ovat riittävällä tasolla pitkäjänteisesti.

Panostukset liikenneinfraan ja tiestön korjausvelan pienentämiseen ovat myös keskeisiä toimenpiteitä koko biotalouden kehittymiselle.

Metsäalan toimintaan liittyvien käsittelyrutiinien ja lupaprosessien tarkastelu, yksinkertaistamien ja nopeuttaminen on tarpeellinen ja tärkeä osa koko maan byrokratian vähentämispyrkimyksistä.

Kärkihankkeet

Hallitusohjelman mukaiset Biotalous ja puhtaat ratkaisut-kärkihankkeet ovat oikeansuuntaisia, mutta eivät paranna heikkoa Luonnonvara- ja biotalouden määrärahojen tilannetta. Kts. taulukko 1.

Kärkihankkeiden toimenpiteiden on oltava

- nopeavaikutteisia, työllisyyttä parantavia ja kotimaisuusastetta nostavia
- metsien monipuolisen kestävän käytön mahdollisuuksia parantavia
- puun liikkuvuutta ja monipuolista jalostusta edistäviä

Taulukko 1:

30.40 Luonnonvaratalous	
• 2016 esitys	194 933 000 €, -8 %
• 2015 talousarvio	211 787 000 €
• 2014 tilinpäätös	225 324 000 €
30.40.22 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen	
• 2016 esitys	16 880 000 €, +87 %
• 2015 talousarvio	9 010 000 €
• 2014 tilinpäätös	2 540 000 €

METO – Metsäalan Asiantuntijat ry
Mikonkatu 8 A, 5. krs., 00100 HELSINKI
www.meto-ry.fi
etunimi.sukunimi@meto-ry.fi

30.40.44 Tuki puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen.

Kestävän metsätalouden rahoituslaki uudistettiin siten, että uusi laki tuli voimaan 1.7.2015. Lain uudistaminen joudutti hankkeiden käynnistymistä ennen eräiden työlajien osalta samalla kun lain muutos joudutti hankkeiden päättämistä. Tämä aiheutti vuoden 2015 Kemera -varojen osalta arviota suuremman varojen käytön vuonna 2015.

MMM on käynnistänyt syksyllä 2015 Kemera –lain uudistushankkeen, jonka tarkoituksena on sopeuttaa työlajien määrää ja tukitasoja Kemera –varojen käytön vähentämiseksi. Kun tiedetään, että Kemera varoilla on huomattava metsätalouden hankkeita käynnistävä ja puuta liikkeelle saava vaikutus, tulisi osana biotalouden kärkihankkeita turvata niin Kemera –lain kuin Kemera -varojen riittävä taso. Vuonna 2015 on Kemera –varoja ollut käytettävissä 65,21 milj euroa ja vuodelle 2016 esitetään vähennettäväksi 10 milj euroa (55,23 milj euroa).

METO – Metsäalan Asiantuntijat ry esittää, että momentille 30.40.44 myönnetään 60 miljoonaa euroa, eli lisäystä hallituksen tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 2016 2,0 miljoonaa euroa.

30.40.46 Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (Julkiset palvelut)

Suomen metsäkeskus on aloittanut toimintansa vuonna 2012, jolloin alueelliset metsäkeskukset yhdistettiin Suomen metsäkeskukseksi ja uusi laki on parhaillaan valmistelussa. Vuodesta 2012 lähtien on rahoitus pudonnut noin 9 miljoonaa euroa. Suomen metsäkeskuksen julkisilla palveluilla ei ole mahdollista kattaa budjettivajetta liiketoiminnalla. Metsäkeskus on vuoden 2015 aikana käynyt organisaatiouudistuksen ja vähentänyt henkilöstöään 59 htv. Esitetty määrärahavähennys tarkoittaa käytännössä edelleen henkilöstön sopeuttamistoimenpiteitä ja sen lisäksi toimipaikkaverkon vähentämistä haja-asutusalueilla.

Kestävän metsätalouden rahoituksen lakiuudistus (Kemera –lain) on aiheuttanut lisää hallinnollista työtä. Metsäkeskuksesta riippumattomista syistä edellytettiin hankkeiden suunnittelupakon laajentamista.

Esitämme, että määrärahojen mitoituksessa huomioidaan myös Otson yhtiöittämisen johdosta aiheutuvat lisäkustannukset eläkevastuiden osalta.

METO – Metsäalan Asiantuntijat ry esittää, että momentille 30.40.46 myönnetään 42 miljoonaa euroa, eli lisäystä tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 2016 on 1,2 miljoonaa euroa.

30.01.05 Luonnonvarakeskuksen toimintamenot

Luonnonvarakeskuksen rahoitustilanne on sektoritutkimuslaitosten rakenneuudistuksen johdosta vaikea ja suoraan budjetista tulevien määrärahojen trendi on jyrkän laskeva. Jos biotalous on yksi valtioneuvoston kärkihankkeista, joilla Suomen taloutta on mahdollisuus nostaa, niin sen tulisi näkyä alan tutkimukseen panostammisella ja nostamalla se strategisesti tärkeäksi tutkimusalaksi ja painopistealueeksi Suomen Akatemian rahoituksessa.

Luonnonvarakeskuksen toiminta käynnistyi vuoden 2015 alusta lukien. Kuluneena vuonna 2015 Lukessa käytiin noin 140 työ-/virkasuhteen irtisanomiseen päättyneet YT –neuvottelut, jotka kohdistuivat muuhun henkilöstöön kuin akateemisiin ja hallintoon. Vuodelle 2016 on suunniteltu rakenteellisia uudistuksia, mm toimitilaverkostoon, joiden arvioidaan tuovan säästöjä vasta pääkaupunkiseudulla vuonna 2017 ja muualla sen jälkeen.

METO - METSÄALAN ASIANTUNTIJAT RY

Håkan Nystrand
puheenjohtaja

Ilpo Puputti
järjestöpäällikkö

METO – Metsäalan Asiantuntijat ry
Mikonkatu 8 A, 5. krs., 00100 HELSINKI
www.meto-ry.fi
etunimi.sukunimi@meto-ry.fi